

Terminy proceduralne

Autor treści:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters) Grecja

1 Jakie rodzaje terminów wyróżnia się w postępowaniu cywilnym?

Pod pojęciem terminu rozumie się czas, w którym należy dokonać czynności lub który musi upłynąć do rozpoznania sprawy lub dokonania czynności. Terminy wprowadzono po to, by zapewnić sprawność postępowań sądowych oraz zagwarantować prawo do bycia wysłuchanym. Terminy procesowe są to terminy, których dochowanie lub uchybienie wywołuje skutki procesowe. Dzielą się one na dwie główne kategorie: 1) terminy, przed upływem których należy dokonać czynności, np. ustawowy termin do wniesienia apelacji (zob. art. 318 ust. 1 kpc); oraz 2) terminy, po upływie których czynności należy dokonać. Terminy te, takie jak termin do wezwania pozwanego do stawienia się przed sądem (zob. art. 228 kpc), są zazwyczaj korzystne dla pozwanych, ponieważ zapewniają im czas na przygotowanie. Podział ten jest istotny, ponieważ terminy należące do tej pierwszej kategorii mogą być na zgodny wniosek stron przedłużane, natomiast tzw. terminy przygotowujące (kategoria druga) przedłużane być nie mogą. Terminy, przed upływem których należy dokonać czynności, upływają w pierwszym dniu roboczym następującym po ostatnim dniu terminu przypadającym w dniu ustawowo wolnym od pracy. Natomiast terminy, po upływie których należy dokonać czynności, zawsze upływają w ostatnim dniu terminu, choćby był to dzień świąteczny lub dzień wolny od pracy. Oto ważniejsze terminy procesowe określone w kodeksie postępowania cywilnego:

1. termin do wezwania stron do stawiennictwa po wytoczeniu powództwa (sześćdziesiąt [60] dni przed datą rozprawy, chyba że strona zamieszkuje za granicą lub jej miejsce zamieszkania jest nieznane – wówczas termin wynosi dziewięćdziesiąt [90] dni przed datą rozprawy – zob. art. 228 kpc);
2. termin do wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego (piętnaście [15] dni od dnia doręczenia wyroku, jeżeli nieobecna strona pozwana zamieszkuje w Grecji; natomiast jeżeli nieobecna strona zamieszkuje za granicą lub jej miejsce zamieszkania jest nieznane, wówczas termin wynosi sześćdziesiąt [60] dni od dnia doręczenia wyroku – zob. art. 503 kpc);
3. termin do wniesienia apelacji (trzydzieści [30] dni od dnia doręczenia orzeczenia, jeżeli strona wnosząca apelację zamieszkuje w Grecji; natomiast jeżeli zamieszkuje ona za granicą lub jej miejsce zamieszkania jest nieznane, wówczas termin wynosi sześćdziesiąt [60] dni od dnia doręczenia orzeczenia. Jeżeli orzeczenie nie zostanie doręczone, termin do wniesienia apelacji wynosi trzy [3] lata od dnia ogłoszenia orzeczenia – zob. art. 518 kpc);
4. termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania (sześćdziesiąt [60] dni, jeżeli strona wnosząca skargę zamieszkuje w Grecji; natomiast jeżeli zamieszkuje ona za granicą lub jej miejsce zamieszkania jest nieznane, wówczas termin wynosi sto dwadzieścia [120] dni – zob. art. 545 kpc);
5. termin do wniesienia skargi kasacyjnej (trzydzieści [30] dni od dnia doręczenia wyroku, jeżeli strona wnosząca skargę zamieszkuje w Grecji; natomiast jeżeli zamieszkuje ona za granicą lub jej miejsce zamieszkania jest nieznane, wówczas termin wynosi dziewięćdziesiąt [90] dni od dnia doręczenia wyroku. Jeżeli wyrok nie zostanie doręczony, termin do wniesienia skargi kasacyjnej wynosi trzy [3] lata od dnia ogłoszenia wyroku – zob. art. 564 kpc).

Nadto w kpc ustanowiono w szczególności terminy procesowe stosowane w odrębnych postępowaniach, takich jak postępowanie w sprawach małżeńskich (postępowanie w sprawach o rozwód, o unieważnienie małżeństwa itd.), w postępowaniu nakazowym oraz w odniesieniu do sprzeciwu od nakazu zapłaty (zob. art. 632 kpc), w sporach ze stosunku najmu, w sporach pracowniczych, w postępowaniu zabezpieczającym, w postępowaniu

egzekucyjnym oraz w zakresie powództw przeciwegzekucyjnych.

2 Wykaz różnych dni uznawanych za dni wolne od pracy na podstawie rozporządzenia (EWG, Euratom) nr 1182/71 z dnia 3 czerwca 1971 r.

Ustawa nr 1157/1981 zawiera otwarty wykaz świąt obchodzonych w Grecji. Święto to dzień, w którym nie zawiera się transakcji, a zatem święta obchodzone przez przedstawicieli poszczególnych zawodów lub służb nie są tu brane pod uwagę. Świętem w rozumieniu ustawy może być święto państwowe, kościelne lub inne święto, nawet o charakterze lokalnym lub ruchomym. Dla służby cywilnej święta są dniami wolnymi od pracy. Świętami są następujące dni: 25 marca (święto państwowe), 28 października (święto państwowe), Nowy Rok, Święto Trzech Króli (6 stycznia), Wielki Piątek, Sobota Wielkanocna, 1 maja, 15 sierpnia, Boże Narodzenie oraz drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia, Poniedziałek Zielonoświątkowy, Czysty Poniedziałek (pierwszy dzień Wielkiego Postu), Poniedziałek Wielkanocny oraz wszystkie niedziele.

3 Jakie ogólne zasady regulują terminy w postępowaniu cywilnym?

Terminy procesowe uregulowano w art. 144–151 kpc. W zależności od źródła określającego długość terminu dzielą się one na: ustawowe (określone w przepisach, takie jak terminy do wytoczenia powództwa), sądowe (wyznaczone przez sąd rozpatrujący sprawę, takie jak termin do osobistego stawiennictwa stron – zob. art. 245 kpc), dylatoryjne (w odniesieniu do których sankcją za uchybienie jest odroczenie rozprawy) oraz zawite (w przypadku których sankcją za uchybienie jest wygaśnięcie prawa). Poniżej przedstawiono informacje dotyczące rozpoczęcia i zakończenia biegu terminów. Bieg terminu zostaje przerwany w razie śmierci strony. Jeżeli doręczenie pisma sądowego uruchamia bieg terminu, nowy termin zaczyna biec z chwilą ponownego doręczenia pisma następcom prawnym zmarłego. Jeżeli inne zdarzenie powoduje rozpoczęcie biegu terminu, nowy termin zaczyna biec z chwilą doręczenia odpowiedniego oświadczenia wskazanym powyżej osobom. Zawieszenie postępowania ma ten skutek w trakcie biegu terminu, że termin ulega przerwaniu, a po podjęciu postępowania biegnie on na nowo. Okresu od dnia 1 sierpnia do dnia 31 sierpnia nie uwzględnia się przy obliczaniu terminów, przed upływem których należy dokonać czynności, wymienionych w art. 147 ust. 7 kpc. Obejmują one w szczególności terminy do wytoczenia powództwa i do wniesienia sprzeciwu.

Ustawa dopuszcza możliwość przedłużania terminów nie tylko na zgodny wniosek stron, ale również za zgodą sądu. Zarówno terminy ustawowe, jak i sądowe mogą być przedłużane, pod warunkiem jednak, że przedłużenie terminu pozostaje bez uszczerbku dla praw osób trzecich. Wniosek stron o przedłużenie terminu nie wiąże sądu, który może uwzględnić wniosek częściowo lub oddalić w zależności od okoliczności danej sprawy. Oznacza to, że strony obowiązane są uzasadnić swój wniosek. Ponadto termin może zostać skrócony orzeczeniem sądowym za zgodą stron. Można skracać wszystkie terminy ustawowe, z wyjątkiem terminów do wytoczenia powództwa.

4 W którym momencie rozpoczyna się bieg terminu, jeżeli dana czynność ma zostać wykonana w danym okresie?

Termin zaczyna biec w dniu następującym po dniu wystąpienia zdarzenia uruchamiającego bieg terminu (a *momento ad momentum*).

5 Czy na rozpoczęcie biegu terminu może wpłynąć lub go zmienić sposób przekazywania lub doręczenia dokumentów (doręczenie osobiste przez posłańca lub drogą pocztową)?

Kodeks postępowania cywilnego nie przewiduje możliwości przedłużania ani skracania terminów w odniesieniu do pism sądowych przekazywanych lub przesyłanych pocztą lub za pośrednictwem innego podmiotu świadczącego usługi transportowe.

6 Jeżeli dojdzie do zdarzenia, które rozpocznie bieg terminu, czy do terminu

wlicza się dzień, w którym doszło do zdarzenia?

Dzień wystąpienia zdarzenia uruchamiającego bieg terminu można uwzględnić przy jego obliczaniu wyłącznie wówczas, gdy ustawa, wyrok sądowy lub umowa wyraźnie tak stanowi. Możliwości takiej nie ma, gdy przepis ustawy stanowi, że określony termin biegnie od dnia doręczenia. Kluczowe terminy do wniesienia apelacji, skargi kasacyjnej lub sprzeciwu zaczynają zatem biec w dniu następującym po dniu doręczenia lub opublikowania wyroku. Jeżeli jednak przewidziano, iż termin biegu terminu następuje w konkretnym dniu, dzień ten uwzględnia się przy obliczaniu terminu. Jeżeli zdarzeniem, z którym ustawa wiąże rozpoczęcie biegu terminu jest doręczenie, fakt, iż powzięto wiadomość o treści pisma sądowego, które należy doręczyć, w dowolny inny sposób, nie ma znaczenia przy obliczaniu tego terminu.

7 Jeżeli termin jest oznaczony w dniach, czy liczba dni obejmuje dni kalendarzowe czy dni robocze?

Święta nie mają wpływu na bieg terminów. Dni robocze uwzględnia się przy obliczaniu terminu wyłącznie wówczas, gdy jest to wyraźnie przewidziane (tak jak w przypadku terminu wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty).

8 Kiedy taki termin jest wyrażony w tygodniach, miesiącach lub latach?

Jeżeli termin jest oznaczony w miesiącach lub latach, święta również pozostają bez wpływu na jego bieg, chyba że przepisy prawa wyraźnie stanowią, iż termin jest określony w dniach roboczych.

9 Kiedy upływa termin, jeżeli jest wyrażony w tygodniach, miesiącach lub latach?

Termin oznaczony w latach kończy się z upływem tego dnia w ostatnim roku, który nazwą lub datą odpowiada początkowemu dniowi terminu. Należy mieć na uwadze, że przy obliczaniu terminu nie ma znaczenia, czy podczas biegu terminu przypada rok przestępny.

Termin oznaczony w miesiącach kończy się z upływem tego dnia w ostatnim miesiącu, który nazwą lub datą odpowiada początkowemu dniowi terminu. Jeżeli taki dzień nie występuje w ostatnim miesiącu terminu, wówczas koniec terminu przypada na ostatni dzień tego miesiąca. Należy mieć na uwadze, że liczba dni w każdym miesiącu nie ma znaczenia przy obliczaniu terminu.

Termin półroczny jest równy sześciu (6) miesiącom, natomiast termin półmiesięczny jest równy piętnastu (15) dniom.

Termin oznaczony w tygodniach kończy się z upływem tego dnia w ostatnim tygodniu, który nazwą lub datą odpowiada początkowemu dniowi terminu, tj. jeżeli zdarzenie miało miejsce w poniedziałek, termin tygodniowy upływa w kolejny poniedziałek.

10 Czy w przypadku, gdy termin upływa w sobotę, niedzielę, oficjalny dzień świąteczny lub dzień wolny od pracy, termin taki zostaje przedłużony do kolejnego dnia roboczego następującego po takim dniu?

Jeżeli koniec terminu przypada na sobotę, niedzielę, święto lub dzień wolny od pracy, wówczas upływ terminu nastąpi w pierwszym dniu roboczym następującym po tym dniu.

11 Czy w określonych okolicznościach można przedłużyć termin? Jakie warunki należy spełnić, aby skorzystać z takiego przedłużenia terminu?

Ustawa dopuszcza możliwość przedłużania terminów nie tylko na zgodny wniosek stron, ale również za zgodą sądu. Zarówno terminy ustawowe, jak i sądowe mogą być przedłużane, pod warunkiem jednak, że przedłużenie

terminu pozostaje bez uszczerbku dla praw osób trzecich. Wniosek o przedłużenie terminu nie wiąże sądu, który może uwzględnić wniosek częściowo lub oddalić w zależności od okoliczności danej sprawy.

12 Jakie terminy obowiązują w przypadku odwołań?

1. Termin do wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego (piętnaście [15] dni od dnia doręczenia wyroku, jeżeli nieobecna strona zamieszkuje w Grecji; natomiast jeżeli nieobecna strona zamieszkuje za granicą lub jej miejsce zamieszkania jest nieznane, wówczas termin wynosi sześćdziesiąt [60] dni od dnia doręczenia wyroku – zob. art. 503 kpc).
2. Termin do wniesienia apelacji ustanowiono w art. 518 ust. 1 kpc. Jeżeli strona wnosząca apelację zamieszkuje w Grecji, termin ten wynosi trzydzieści (30) dni, natomiast jeżeli zamieszkuje ona za granicą lub jeżeli jej miejsce zamieszkania jest nieznane, wówczas wynosi on sześćdziesiąt (60) dni. Termin ten nie dotyczy osób, które przebywają za granicą tymczasowo (podróż turystyczna, kilkudniowy wyjazd w określonym celu), lecz które zamieszkują tam przez pewien czas w związku z zatrudnieniem lub swoim stanem cywilnym.
3. Termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania (sześćdziesiąt [60] dni, jeżeli strona skarżąca zamieszkuje w Grecji; natomiast jeżeli strona zamieszkuje ona za granicą lub jej miejsce zamieszkania jest nieznane, wówczas termin wynosi sto dwadzieścia [120] dni – zob. art. 545 kpc).
4. Termin do wniesienia skargi kasacyjnej (trzydzieści [30] dni od dnia doręczenia wyroku, jeżeli strona skarżąca zamieszkuje w Grecji; natomiast zamieszkuje ona za granicą lub jej miejsce zamieszkania jest nieznane, wówczas termin wynosi dziewięćdziesiąt [90] dni od dnia doręczenia wyroku. Jeżeli wyrok nie został doręczony, termin do wniesienia skargi kasacyjnej wynosi trzy [3] lata od dnia opublikowania wyroku – zob. art. 564 kpc).

13 Czy sądy mogą zmieniać terminy, w szczególności termin stawiennictwa lub oznaczać szczególną datę stawiennictwa?

Zgodnie z prawem greckim ochrona sądowa obejmuje – niezależnie od charakteru sporu – stałą oraz tymczasową ochronę sądową. W sprawie niecierpiącej zwłoki lub gdy zachodzi konieczność zapobieżenia bezpośredniemu zagrożeniu sąd może zastosować środki zabezpieczające lub chroniące dane prawo lub środki zmierzające do uregulowania danej sytuacji, jak również zmienić lub uchylić takie środki. Sprawy takie rozpoznawane są w postępowaniu uproszczonym (art. 682–738 kpc). W przypadku sprawy niecierpiącej zwłoki sąd, dążąc do szybkiego załatwienia sprawy oraz respektując prawo strony do bycia wysłuchanym, może wyznaczyć termin i miejsce rozpoznania wniosku o wydanie zarządzenia tymczasowego. Sąd ma zatem swobodę w zakresie określania sposobu i terminów wzywania stron do stawiennictwa nawet w odniesieniu do osób zamieszkujących za granicą lub tych, których miejsce zamieszkania jest nieznane. Termin rozprawy można również wyznaczyć na niedzielę lub święto. Powyższe terminy mają zastosowanie we wszystkich postępowaniach cywilnych z wyjątkiem postępowania zabezpieczającego, przy czym terminów tych nie można przedłużać.

14 Jeżeli zawiadomienie o czynności dotyczącej strony zamieszkałej w miejscu, w którym mogłaby ona skorzystać z przedłużenia terminu, następuje w miejscu, w którym osoby tam zamieszkujące nie mogą skorzystać z przedłużenia, to czy osoba taka traci przywilej wspomnianego przedłużenia?

Prawo greckie nie zna takiej regulacji.

15 Jakie konsekwencje ponosi się w przypadku niedochowania terminu?

Uchybienie terminów do dokonania określonej czynności przez organ sądowy nie wywołuje skutków procesowych. Uchybienie terminu, przed upływem których należy dokonać czynności skutkuje utratą uprawnienia, natomiast uchybienie terminu przygotowującego wywołuje inne skutki, takie jak np. niedopuszczalność rozprawy (zob. art. 271 ust. 1 kpc).

16 Jeżeli termin upłynął, jakie środki przysługują osobom, które go nie dochowały, np. stronom niestawiającym się w sądzie?

Przywrócenie terminu jest środkiem ochrony prawnej zagwarantowanym w konstytucji, pozwalającym stronie, która – z uwagi na działanie siły wyższej albo złą wiarę strony przeciwnej – uchybiła terminowi, wnieść o przywrócenie tego terminu.

W wyjątkowych sytuacjach złożenie takiego wniosku nie będzie możliwe. Chodzi o sytuacje, w których wniosek opiera się na: a) błędzie umocowanego adwokata lub przedstawiciela ustawowego wnioskodawcy; b) okolicznościach faktycznych, które sąd uwzględnił już w toku rozpoznawania wniosku o przedłużenie lub odroczenie terminu, aby takie przedłużenie lub odroczenie przyznać. We wniosku należy wskazać i udowodnić przyczyny uchybienia terminu oraz wskazać czynność, której zaniechano, względnie stwierdzić, iż została dokonana. Wniosek o przywrócenie terminu rozpoznaje się w terminie trzydziestu (30) dni od dnia usunięcia przeszkody wywołanej siłą wyższą lub zgłoszenia działania w złej wierze, przy czym nie można zastosować nowego terminu, jeżeli powyższy termin nie zostanie dotrzymany z jakiegokolwiek przyczyny (zob. art. 152–158 kpc).

W wyjątkowych sytuacjach złożenie takiego wniosku nie będzie możliwe. Chodzi o sytuacje, w których wniosek opiera się na: a) błędzie umocowanego adwokata lub przedstawiciela ustawowego wnioskodawcy; b) okolicznościach faktycznych, które sąd uwzględnił już w toku rozpoznawania wniosku o przedłużenie lub odroczenie terminu, aby takie przedłużenie lub odroczenie przyznać. We wniosku należy wskazać i udowodnić przyczyny uchybienia terminu oraz wskazać czynność, której zaniechano, względnie stwierdzić, iż została dokonana. Wniosek o przywrócenie terminu rozpoznaje się w terminie trzydziestu (30) dni od dnia usunięcia przeszkody wywołanej siłą wyższą lub zgłoszenia działania w złej wierze, przy czym nie można zastosować nowego terminu, jeżeli powyższy termin nie zostanie dotrzymany z jakiegokolwiek przyczyny (zob. art. 152–158 kpc).

■ Ostatnia aktualizacja: 20/06/2018

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.